

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare împotriva sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 19 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, de avocatul Maria Antoci și de inculpatul

*Luca Serghei XXXX, născut la
XX XXXX XXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-
nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

Termenul de examinare
instanța de fond: 05.07.2017 – 19.09.2017,
instanța de apel: 20.10.2017 – 01.11.2017,
instanța de recurs: 10.01.2018 – 20.02.2018.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 19 septembrie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Luca Serghei a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal la 6 luni închisoare, și în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la 8 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 8 ani

și 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând cu 25 aprilie 2017.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1216 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că în **luna aprilie 2016**, Luca Serghei, aflându-se în locuința proprie din s. XXXXX, r-nul XXXXX, având-o la întreținere și educație pe minora XXXXX, a.n. XXXXX, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diverse părți a corpului, apoi a legat-o cu un lanț de pat și a încuiat lanțul cu un lacăt, păstrând cheile la el, **izolând-o astfel pe parcursul mai multor ore și intimidând-o în scop de impunere a voinței și controlului personal asupra victimei minore**, care a comis sustrageri de mijloace financiare de la persoane terțe, totodată cauzându-i acesteia conform **raportului de expertiză judiciară nr. 64/D din 01.06.2017 vătămări corporale neînsemnate** exprimate prin o echimoză în regiunea feței pe stânga.

Astfel, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: „violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin **izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei**”

Tot el, la 24 aprilie 2017, orele 23:45, aflându-se în locuința proprie din s. XXXXX, r-nul XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul intimidării victimei și aplicării violenței fizice, suferințelor psihice și prejudiciului moral în privința concubinei sale Nadejda Pleșcan, a inițiat cu aceasta un conflict și întru demonstrarea supremației sale fizice, în timpul certții s-a exprimat cu cuvinte necenzurate în adresa acesteia, totodată i-a aplicat multiple lovituri cu palmele, pumnii peste tot corpul, a îmbrâncit-o și a târât-o afară în curtea gospodăriei unde a doborât-o la pământ și, continuându-și acțiunile sale ilegale, a stropit-o cu combustibil în regiunea capului și feței, incendiind-o și cauzându-i arsuri termice de gradul 1-2-3-4 la nivelul capului, pavilionul urechii drepte și gâtului pe o suprafață de circa 10%, arsură căilor respiratorii gr. 1-2 șoc postcombustional - care au fost produse prin acțiunea traumatică a temperaturii înalte a flăcării și în ansamblu au condiționat o dereglarea a sănătății de lungă durată care **se califică ca vătămare medie**, leziunile corporale stabilite sunt ireparabile și se califică ca **vătămări corporale grave**.

Astfel, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi: „violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin **cauzarea vătămării grave** a integrității corporale sau a sănătății”.

Instanța a reținut că probele administrate dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului și i-a încadrat acțiunile în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, și în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă

de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin cauzarea vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer, a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă și una gravă, se caracterizează satisfăcător, întreține un copil minor, nu are antecedente penale, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate.

Cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor în sumă de 1216 lei, urmează a fi respinsă, întrucât în cazurile când expertiza judiciară a fost ordonată de organul de urmărire penală, aceasta se achită din mijloacele bănești a bugetului de stat, prin prisma art. 143 Cod de procedură penală.

3. Procurorul în Procuratura r-ului Anenii Noi, Elena Roșior, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate de la inculpat în beneficiul statutului cheltuielile judiciare în sumă de 1216 lei.

Apelanta a indicat că potrivit art. 229 CPP, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

În cazul dat se constată că inculpatul nu este persoană vulnerabilă, iar prin încasare de la acesta a cheltuielilor judiciare de 1216 lei nu se va influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

3.1. Avocatul Vladimir Gromovenco la fel a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

Apelantul a invocat că inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer de cele întâmplate, a solicitat judecarea cauzei penale în baza art. 364¹ CPP, se caracterizează satisfăcător.

Pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, nefiind respectate prevederile art. 75 Cod penal, inculpatul întrunește un cumul de circumstanțe atenuante, care toate în ansamblu constituie circumstanțe excepționale ce cad sub incidența art. 79 Cod penal, rezultatul parvenit în urma acțiunilor inculpatului nu a fost cuprins de scopul acestuia, deoarece el benevol a renunțat la infracțiune, a acordat primul ajutor părții vătămate N. Pleșcan, iar consecințele puteau fi evitate, dacă persoanele cu funcție de răspundere (polițistul de sector, lucrătorul de la primărie) își făceau conștient lucrul și anume luau măsuri la nenumăratele adresări a inculpatului pentru a-l ajuta ca să întreprindă ceva cu fiica minoră XXXXX, care permanent sustrăgea mijloace bănești de la el și terțe persoane.

Inculpatul în instanță a recunoscut vina pe deplin și a relatat fapta conform învinuirii aduse în rechizitoriu.

Pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, iar de către instanța de fond nu s-a luat în considerație prevederile art. 364¹ alin. (8) CPP.

De asemenea instanța de judecată nu a relatat de ce nu pot fi aplicate față de inculpat prevederile art. 90 Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a apreciat obiectiv probele administrate prin prisma prevederilor art. 95 și art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, fiind corect stabilită situația de fapt și just încadrate acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) și 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal.

Starea de fapt și de drept reținută este în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevante și analizate în cuprinsul sentinței.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Acuzarea nu a înaintat o acțiune civilă în cadrul procesului penal, formulată conform cerințelor corespunzătoare, limitându-se doar la înaintarea unei cerințe verbale și nemotivate, privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor judiciare, privind constatarea gravității vătămarilor corporale suportate de către părțile vătămate Pleșcan N. și XXXXX, urmare a violenței în familie, comise de către inculpat.

Potrivit art. 143 alin. (2) CPP, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Sub acest aspect, se reține că cheltuielile pentru efectuarea expertizelor medico-legale privind constatarea gravității vătămarilor corporale suportate de către părțile vătămate, urmare a aplicării loviturilor de către inculpat, nu pot fi dispuse spre încasare din contul inculpatului, de vreme ce norma de drept prevede clar și explicit că acestea se compensează din contul mijloacelor bugetului de stat, astfel fiind inadmisibilă încasarea cheltuielilor vizate din contul ultimului.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 143 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (2) CPP, însă a nu a luat în considerație că în cadrul cauzei penale, statul a suportat cheltuieli financiare, la efectuarea expertizelor judiciare, în mărime de 1216 lei

În situația când art. 229 alin. (1) CPP stipulează că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli de la inculpat, este ilegală.

În drept, recursul este bazat pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor

invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. Inculpatul la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege.

Recurentul a indicat că pedeapsa-i stabilită, este una prea aspră.

5.2. A declarat recurs ordinar și avocatul Maria Antoci, în care solicită casarea parțială hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Recurenta a invocat că inculpatul, a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei conform prevederilor art. 364¹ CPP, totodată s-a căit sincer de cele comise, a renunțat benevol la comiterea infracțiunii acordându-i primul ajutor părții vătămate Pleșcan N. Referitor la partea vătămată XXXXX, inculpatul nu o dată s-a adresat la organele competente pentru a lua măsuri, deoarece aceasta permanent sustrăgea mijloace bănești. Inculpatul a procedat astfel, considerând că așa e corect, ulterior a conștientizat că aceasta nu este o ieșire din situație, căindu-se de cele întâmplate. În privința inculpatului sunt aplicabile prevederile art. 79 Cod penal, și anume aplicarea față de el a unei pedepse mai blândă decât cea prevăzută de lege.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă următoarele împrejurări.

În primul rând, în raport cu circumstanțele invocate în recursul procurorului, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții,

gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, iar plata acestor expertize judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar al procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în acest recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 3. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recursul ordinar vizat, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar al acuzatorului este neîntemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, dacă este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul procurorului este neîntemeiat, el urmează a fi respins ca inadmisibil.

În al doilea rând, potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1), 3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează

chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea. Potrivit art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale. În corespundere cu art. 8, 9, 10 alin. (2), 113 alin. (1) Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Potrivit jurisprudenței naționale, până la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ CPP, judecătorul este obligat să verifice dacă fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal. În cazul în care din probele administrate în cursul urmăririi penale nu rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite dincolo de orice dubiu rezonabil, instanța de judecată va respinge cererea de judecare potrivit procedurii simplificate. Dacă în cadrul examinării conform procedurii simplificate după audierea inculpatului sau în timpul dezbaterilor au apărut circumstanțe care exclud aplicarea dispozițiilor art. 364¹ CPP, de exemplu instanța nu este lămurită asupra împrejurărilor de fapt ale cauzei sau fapta imputată inculpatului nu a fost încadrată corect, instanța de judecată, deliberând în conformitate cu prevederile art. 383 CPP, prin o nouă încheiere motivată, va relua judecarea cauzei și va judeca cauza în procedura generală (*Hotărârea Plenului CSJ a RM nr.13 din 16.12.2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art.364¹ CPP de către instanțele judecătorești”, pct. 17., 18., 26.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*):

a) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpaților în rechizitoriu, cât și a celor rezultate din materialele cauzei penale.

Astfel, instanța a constatat că inculpatul i-a aplicat părții vătămate minore XXXXX multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diverse părți a corpului, apoi a legat-o cu un lanț de pat și a încuiat lanțul cu un lacăt, păstrând cheile la el, **în luna aprilie 2016**, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 64/D **din 01.06.2017 vătămări corporale neînsemnate** și i-a încadrat acțiunile în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi **„izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei”**.

Însă, a omis să-și argumenteze soluția sub aspectul că elementele calificative enunțate supra - **„izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei”**, au fost introduse în dispoziția art. 201¹ alin.

(1) lit. b) Cod penal mai târziu, adică prin Legea nr.196 din 28.07.2016, în vigoare 16.09.2016., și că tot din 16.09.2016 calificativul „care au provocat **vătămare neînsemnată** integrității corporale” se regăsește în dispoziția art. 78¹ Cod contravențional.

Pe lângă aceasta, potrivit ordonanței privind pornirea urmăririi penale din 15.05.2017 și a raportului de expertiză judiciară nr. 64/D din 01.06.2017, părții vătămate minore i-au fost provocate vătămarile corporale neînsemnate pe data de 24.04.2017 (v. 1, f.d. 4, 9, 96-97).

Prin urmare, instanța nu a judecat cauza privind episodul nominalizat în raport cu caracterul infrațional al faptei conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii ei, cu dezideratul că calificarea infracțiunii se efectuează prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, cât și cu principiul că legea penală care înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv;

b) a constatat, divergent, că la 24.0.2017, inculpatul i-a aplicat concubinei Nadejda Pleșcari multiple lovituri cu palmele, pumnii peste tot corpul, a stropit-o cu combustibil în regiunea capului și feței, incendiind-o și cauzându-i o dereglarea a sănătății de lungă durată care **se califică ca vătămare medie**, leziunile corporale stabilite sunt ireparabile și se califică ca **vătămări corporale grave**, acțiunile lui fiind încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi: „violență manifestată prin **cauzarea vătămării grave** a integrității corporale sau a sănătății”.

Totodată, instanța nu și-a argumentat în niciun fel concluzia cu privire la acordarea calificativului „**grave**” vătămărilor corporale provocate respectivei părți vătămate.

Or, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale se dispune și se efectuează în mod obligatoriu expertiza judiciară, iar conform unicului raport de expertiză judiciară în acest sens, cu nr. 71/D din 13.06.2017, vătămările depistate la Pleșcan Nadejda se califică doar ca „**medii**” (v. 1, f.d. 114).

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al treilea rând, conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de

procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*). În situația în care instanța de apel va constata că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată din motivul că se constată că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală care în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea atacată, instanța de apel, conducându-se de prevederile art.409 alin.(2) CPP, urmează să caseze sentința și să judece cauza după regulile generale prevăzute pentru prima instanță (*Hotărârea Plenului CSJ a RM nr.13 din 16.12.2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art.364¹ CPP de către instanțele judecătorești”, pct. 30.*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descripivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, le-a repetat întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată legal;

b) nu a examinat respectivele aspecte de fapt și de drept ale cauzei, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate în apelurile apărării, în conformitate cu principiul efectului devolutiv al apelului.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursurile avocatului și inculpatului sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare ale avocatului și inculpatului, casării parțiale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei în aspectul vizat de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, împotriva sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 19 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017, în privința inculpatului Luca Serghei XXXX.

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Maria Antoci și de inculpatul Luca Serghei XXXX.

Casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017, în partea privind respingerea ca nefondat a apelului înaintat la data de 04 octombrie 2017 de către avocatul Vladimir Gromovenco, în interesele inculpatului Serghei Luca, împotriva sentinței Judecătoriei Anenii Noi din data de 19 septembrie 2017, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări, și cu calcularea termenului de executare a pedepsei din 25 aprilie 2017 până la 01 noiembrie 2017.

Dispune rejudecarea cauzei, în partea vizată, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017 se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea privind dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, fiind irevocabilă în rest, pronunțată integral la 13 martie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun